

S POSVETILOM SLOVENSKEMU OKTETU DEDICATED TO THE SLOVENE OCTET

Jubilejnih 70 let Slovenskega
okteta in Festivala Ljubljana
*Jubilee 70 years of the Slovene
Octet and Ljubljana Festival*

SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ
AT THE HEART OF YOUR EXPERIENCE

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The founder of the Ljubljana Festival is the City of Ljubljana.

Mestna občina
Ljubljana

Sreda, 16. november, ob 19.30
Wednesday, 16th November, at 7.30 pm
Viteška dvorana / *Knights' Hall*, Križanke

S POSVETILOM SLOVENSKEMU OKTETU DEDICATED TO THE SLOVENE OCTET

Jubilejnih 70 let Slovenskega okteta in Festivala
Ljubljana / *Jubilee 70 years of the Slovene Octet
and Ljubljana Festival*

SLOVENSKI OKTET / SLOVENE OCTET

Umetniški vodja / *Artistic director*: **JOŽE VIDIC**

Andrej Oder, Rok Ferenčak, prvi tenor / *first tenor*
David Jagodic, Janez Triler, drugi tenor / *second tenor*
Jože Vidic, Darko Vidic, bariton / *baritone*
Janko Volčanšek, Matej Voje, bas / *bass*

Urška Vidic, klavir / *piano*

Program / *Programme*:

I. Florjanc, I. Florjanc: Življenje je eno
D. Božič, N. Maurer: Balada kot šanson
Ž. Stanič, Ž. Stanič: Žalostinka
A. Makor, O. Župančič: Sprehod ob Krki
T. Habe, I. Cankar: Vso svojo ljubezen
H. Vidic Lesjak, M. Baumkircher: Ko boš prišla

A. Misson, F. Lainšček: Samo ge te odin čakati
Ljudska iz Blač v Ziljski dolini, L. Lebič: Kako kratek je ta čas
Belokranjska ljudska, P. Mihelčič: Venci veli
R. Simoniti, L. Zoržut: Buskelce
P. Šivic, M. Mahnič: Ana pes'mca s paše
J. Jež, J. Vodovnik: Idile Jurija Vodovnika
Maj ljubi rajni oče
Tri leta so me zibali
Hišo mam na solčnem kraj
Eno pesem peti

»Življenje je eno;
le modro, pogumno naprej.
Življenje je dar.«

So besede, ki jih je **Ivan Florjanc** (1950), redni profesor Akademije za glasbo v Ljubljani, uglasbil v skladbi **Življenje je eno...**, posvečeni pisatelju Borisu Pahorju (1913–2022). Skladba ima oznako Kanon à 4 perpetuus & coda ad lib. Nastala je na dan pisateljevega rojstnega dne, ki je 26. avgust, z željo, da bi jo Slovenski oktet zapel kot presenečenje na slovesnosti v ljubljanski Operi posvečeni temu izjemnemu literatu. Okoliščine pa so želele drugače in tako je delo prvič zazvenelo v Kanalu leta 2013 na slavnostni otvoritvi festivala Kogojevi dnevi, na kateri je bil takrat slavnostni govornik Boris Pahor, ki je tistega leta praznoval svoj 100. rojstni dan.

Darijan Božič (1933–2018) se je v svojih delih pogosto ukvarjal z vprašanji povezovanja besede in zvoka. Njegova zborovska dela tako značilno osvetlujejo skladateljevo čustveno in miselno orientacijo v svetu. Njegov izbor besedil podrobneje definira občečloveško stran njegovih hotenj, ki jih doseže z ne-tradicionalnimi postopki. Pesem **Balada kot šanson** na besedilo Neže Maurer je iz cikla **Gospa**, ki ga je skladatelj posvetil oktetu po uspešnem nizu *Pesmi štirih*. Premierno je cikel oktet izvedel v Kanalu leta 2013.

Žiga Stanič (1973) je **Žalostinka** napisal leta 1995 še v svojih študijskih letih na pobudo dirigenta Antona Nanuta, ki je bil tudi umetniški vodja Slovenskega okteta. Čas nastanka skladbe sovpada s časom modifikacije dolgoletne pevske zasedbe tega ansambla, od katerega so se poslovili nekateri pevci. Skladbo označuje meditativna misel »Ko zapreš oči, ali slišiš moj glas?« in ta se lahko nanaša ali na glas katere koli ljube osebe, ki jo poznamo, ali na pevca ali nam ljube vokalne skupine. Žalostinka tako vsebuje element refleksije in slovesa, v osrednjem delu pa še vokalizirano reminiscenco dveh pesmi iz slovenske ljudske zakladnice.

Uveljavljeni skladatelj mlajše generacije **Andrej Makor** (1987) je o skladbi **Sprehod ob Krki**, ki je nastala pred petimi leti s posvetilom Slovenskemu oktetu, in glasbeno ožarja verze Otona Župančiča, zapisal: »Ideja za skladbo sem dobil po Župančičevem sprehajališču v Novem mestu, kjer so na klopih zapisani različni verzji Župančičevih pesmi. Nastal je nekakšen kolaž desetih verzov iz Župančičeve pesniške zakladnice, pri katerih se razpoložena, čustvena stanja in kraji opisovanja v verzih zelo hitro menjujejo. Izziv mi je bil vse te občutke prenesti v glasbo in jih hkrati med seboj povezati, podobno kot vse klopce na Župančičevem sprehajališču povezuje neprestani tok reke Krke.«

Tomaž Habe (1947) se je z odhodom v pokoj začel veliko več posvečati skladateljevanju, pred tem pa ga je zaposloval predvsem pedagoški poklic. Njegov opus pa naj bi štel 800 del. Skladbo **Vso svojo ljubezen** je napisal na verze Ivana Cankarja. Tako kot je značilno za njegova zahtevnejša zborovska dela, tudi v tej uporablja več kromatike, elemente imitacije in kontrapunkta, kar se tudi prilega grenki vsebini te pesmi, ki govori o nesrečni ljubezni.

Opus skladateljice in dirigentke **Helene Vidic Lesjak** (1987) obsega dela na področju orkestralne, komorne, solistične in vokalne glasbe, piše pa tudi priredbe za vse zasedbe in žanre. Njena dela izvajajo pri nas in v tujini, v sklopu najrazličnejših koncertnih ciklov in tekmovanj. Skladateljica, ki prihaja iz Litije, je leta 2015 za Slovenski oktet uglasbila pesem **Ko boš prišla** Marije Baumkircher, ki je prav tako živela v Litiji. *Ko boš prišla* je pesem hrepenenja. Verzi prežeti z osamljenostjo kličejo k ljubljeni osebi s silovito željo po ponovnem snidenju »*le pridi in preženi moj nemir srca, da v srcu zopet boš podoba moji sreči.*«

V raznolikem opusu skladatelja, profesorja na ljubljanski akademiji za glasbo, zborovodje in organista **Andreja Missona** (1960) prevladujeta vokalna in komorna glasba, pomembno mesto pa zavzema tudi orkestralna glasba in glasba z duhovno vsebino. Pri komponiranju ga vodi načelo »*piši malo in premišljeno ter bodi povsem zvest svojemu zvoku.*« **Samo ge te odin čakaf** je uglasbitev balade Ferija Lainščka, ki tematsko in vsebinsko zajema iz sveta ob reki Muri. Besedilo je napisano v prekmurskem narečju. V ljubezenski žalostinki se v počasnem tempu pred nami odvije trpek prizor žalujočega moškega, ki se ob reki pogovarja s svojo zdaj že za vedno izgubljeno ljubljeno osebo.

Skladatelj, arheolog in akademik **Lojze Lebič** (1934) je slovenski razumnik in eden redkih ustvarjalcev, čigar glasbena poetika ponotranja izročilo naših prednikov, hkrati pa prav zaradi te globoke izpovedi svetovljansko razpira krila daleč onkraj časovnih in kulturnih meja. »*Moja glasba izraža moj značaj; nekaj med romanskim verizmom, severnjaškim ekspresionizmom in slovanskim ali slovanskim čustvenim impresionizmom,*« je povedal. Osrednje sporočilo koroške ljudske pesmi **Kako kratek je ta čas** je ujel v note na svojstven način, kot je značilno zanj, z uporabo številnih sodobnih vokalnih prijemov na eni strani ter gradnjo, ki izhaja iz trdno zakoreninjene tradicije. S pesmijo in njeno zvočnostjo poslušalca spomni na prosajno minljivost obstoja.

Iz cikla **Bela Krajina Pavla Mihelčiča** (1937) bo v impresionistično obarvane prizore ujeta ena najbolj ganljivih slovenskih ljudskih pesmi **Venci veli**. Mihelčičev slog zaznamuje izvirnost, za katero je značilna sodobno in edinstvena melodična ekspresija. Skladateljev pogled je uprt v prihodnost, ne da bi pri tem posegal po eksperimentalnih tehnikah. Njegovi *Venci veli* izpričujejo ljudskost ujeto v sodobne skladateljske prijeme, ki jih je v pesem vpel na subtilen način.

Ljubezensko pesem **Buskelce**, napisano v briškem narečju, je **Rado Simoniti** (1914–1981) uglasbil na besedilo Ludvika Zorzuta (1892–1977). Briški ljudski pesnik je bil znan kot srčen človek, ki je povezoval ljudi, ljubil petje, naravo, narečno besedo in svoja Brda. Zorzutova pesem išče pot v srca ljudi in je spevno lahkozna, zato so jo skladatelji radi uglasbili. Za kresničke imajo Brici poseben izraz in Zorzut je v nekaj verzih povezal presenetljivo bleščanje kresničk s prvimi najstniškimi zaljubljenostmi, dekleta pa je primerjal s kresničkami. Simoniti je v to ljubezensko pesem položil ganljivo romantičnost in pa tudi lahkočno vedrost.

Široko razgledani **Pavel Šivic** (1908–1995) je bil eden najpomembnejših slovenskih glasbenikov 20. stoletja. Obogatil je repertoar slovenske glasbe z raznovrstnimi žanri od komornih in orkestralnih del, prek samospievov in zborov vse do opere. Bil je odličan pianist, pronicljiv publicist dejaven v radijskem mediju,

svoja mnoga znanja pa je delil kot pedagog. Ustvaril je več kot 200 zborovskih skladb. Nekatere je združil v cikle, med katerimi so še danes zelo priljubljene **Fantovske pesmi za moški zbor**, ki vključuje tudi pesem **Zv' žavostna** in **Ana pes'mca s paše** na besedilo književnika in vsestranskega gledališkega ustvarjalca Mirka Mahniča v gorenjskem dialektu.

Glasbo **Jakoba Ježa** (1928–2022) označuje sodobna usmerjenost, ki je prepletena z ljudskim izročilom in slovensko glasbeno preteklostjo. Z izrabo nekaterih sodobnih kompozicijskih prijemov je izobilkoval svojevrstno glasbeno govorico, polno intimne ekspresivnosti, občutka za barvo, lirizma in prozornosti strukture. Posebno mesto v njegovem opusu zasedajo skladbe na besedila tistih slovenskih literatov, v katerih so pesniki odsevali svoj odnos do slovenske domovine. Med temi so **Idile Jurija Vodovnika** (1791–1858), ki jih je ujel na svoj igrivi in duhoviti način. Idile o pohorskem ljudskem pesniku, pevcu, igralci in literarnemu samouku, je napisal leta 1971 in jih posvetil Slovenskemu oktetu.

Slovenski oktet od svoje ustanovitve leta 1951 velja za najbolj reprezentativen slovenski moški vokalni komorni sestav. Njegov repertoar je izjemno širok in raznolik. Posebno skrb namenja slovenski pesmi, tako ljudski kot umetni, ki jo z veseljem ponese tudi med rojake in ljubitelje petja po svetu. V sedmih desetletjih se je predstavil na vseh pomembnejših domačih in mnogih uglednih mednarodnih odrih. Od ustanovitve okteta je v njem pelo prek 40 pevcev. Nekateri od njih so bili vodilni mednarodno prepoznani slovenski solisti, drugi so bogatili zven okteta s svojo ljudskostjo, neposrednostjo in toplino. Za odličnost sestava je skrbelo pet umetniških vodij: Janez Bole, dr. Valens Vodušek, Darijan Božič, Anton Nanut in dr. Mirko Cuderman. Od leta 2008 je oktetov umetniški vodja Jože Vidic, prvak Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana. Izdal je več kot 60 plošč, kaset in zgoščenk, na katerih je imela slovenska pesem pomembno mesto. Kot poklon generacijam Slovenskega okteta je sestav leta 2007 izdal knjigo Borisa Pangerca Slovenski oktet. Za svoje delovanje je bil dvakrat nagrajen s Prešernovo nagrado, z nagrado Društva slovenskih skladateljev, Drebosnjakovo nagrado, nagrado Orlanda di Lassa, z velikim zlatim znakom svobode Republike Slovenije (1996) in s častnim priznanjem Svetovnega slovenskega kongresa (2016). V sedanjih zasedbi Slovenski oktet deluje od leta 2019.

Pianistka **Urška Vidic** s Slovenskim oktetom nastopa od leta 1997, ko jo je k sodelovanju povabil tedanji umetniški vodja, maestro Anton Nanut. Študij klavirja je opravljala na Akademiji za glasbo Ljubljana, kjer je leta 1997 z odliko diplomirala v razredu Hinka Haasa. Kot pianistka in organistka sodeluje s priznanimi umetniki in skupinami, med njimi so Jože Kotar, Mihi Kim, Jože Vidic, Slovenski oktet, ljubljanski madrigalisti, Zbor svetega Nikolaja Litija, Dekliški zbor Sv. Stanislava in mnogi drugi. Kot korepetitorica pogosto deluje na mojstrskih poletnih šolah. V letu 2007 je za svoje umetniške dosežke prejela priznanje dr. Slavka Gruma. Na Glasbeni šoli v Zagorju ob Savi poučuje klavir. Delovala je tudi kot umetniška sodelavka na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Slovenski oktet si pridržuje pravico do spremembe programov.

The Slovene Octet is considered to be the most representative Slovenian male vocal chamber ensemble. In the course of its seventy years, it has performed on almost all major Slovenian and international concert stages, including Ljubljana Festival on several occasions. The ensemble unites artistic affinity and the work of numerous individuals who have through the years also helped create an example for others, while the concert will honour 70 years of singing by past generations. The programme will feature songs that have been either adapted or specially written for the ensemble. They have been specially prepared and dedicated to the octet by composers who have left an important mark on Slovenian music in the 20th century. The octet sings both folk and classical Slovenian songs with special fervour on numerous stages in Slovenia and around the world. The octet's repertoire is extremely broad and diverse as it includes works from the Renaissance to folk songs of many different nations, and from classicism and romanticism to contemporary works, many of which were written or adapted especially for it.

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED:

21. 12. 2022 ob 19.30 / at 7.30 pm
Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanec

BOŽIČ S SLOVENSKIM OKTETOM CHRISTMAS WITH SLOVENE OCTET

Jubilejnih 70 let Slovenskega okteta in Festivala Ljubljana
Jubilee 70 years of the Slovene Octet and Ljubljana Festival

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, november / November 2022
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja,
častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic
Director, Honorary member of the European Festivals Association
Besedila / Texts: **METKA SULIČ**
Prevod / Translation: **AMIDAS, d. o. o.**
Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d. o. o.**
ljubljanafestival.si
www.facebook.com/ljubljanafestival
www.instagram.com/festival_ljubljana/
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

Metka Sulič